

Herstellen doe je niet alleen

Charlotte Colman
20/02/2020

Wat is herstel?

Actief druggebruik

Herstel

Early

Sustained

Stable

Herval
14%

Wat is herstel?

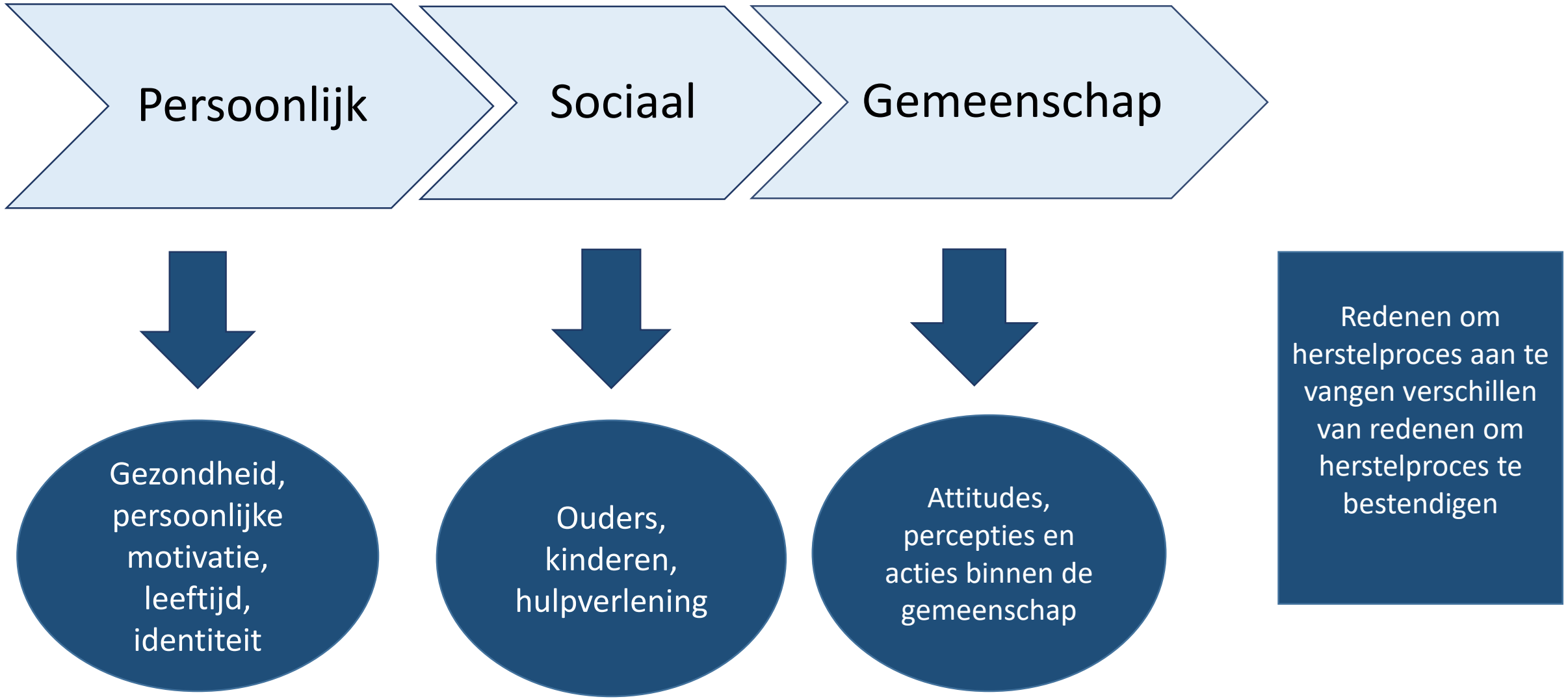
Kenmerken van herstel	% van 87 studies die deze kenmerken vermelden
Herstel als een actief proces	50
Herstel als een individueel proces	29
Herstel als een niet-lineair proces	24
Herstel als een “reis”	20
Herstel als een strijd	16
Herstel, ondersteund door een ondersteunende omgeving	7
Herstel kan plaatsvinden zonder professionele interventie	7

Leamy, et al., 2011

Herstelprocessen - CHIME

Herstelprocessen	% van 87 studies die die dit proces beschrijven
Verbondenheid	**86**
• Peer support • Deel uitmaken van de gemeenschap	45 40
Hoop met betrekking tot de toekomst	**79**
• Geloven in herstel	34
Identiteit	**75**
• Stigma overwinnen	46
Betekenisgeving	**66**
• Kwaliteit van het leven • Betekenisvolle sociale rol	65 46
Empowerment	**91**
• Controle hebben over het leven • Focussen op sterktes	90 16

CHIME

Persoonlijk
Sociaal
Gemeenschap
Gezondheid, persoonlijke motivatie, leeftijd, identiteit
Ouders, kinderen, hulpverlening
Attitudes, percepties en acties binnen de gemeenschap
Redenen om herstelproces aan te vangen verschillen van redenen om herstelproces te bestendigen

Herstel is een individuele reis binnen een sociale context

“Zou jij naast een druggebruiker willen wonen, ook al is deze persoon in herstel?”

42% van de UK respondenten antwoordt “neen”

“Personen met een geschiedenis van drugafhankelijkheid zijn een last voor de maatschappij”

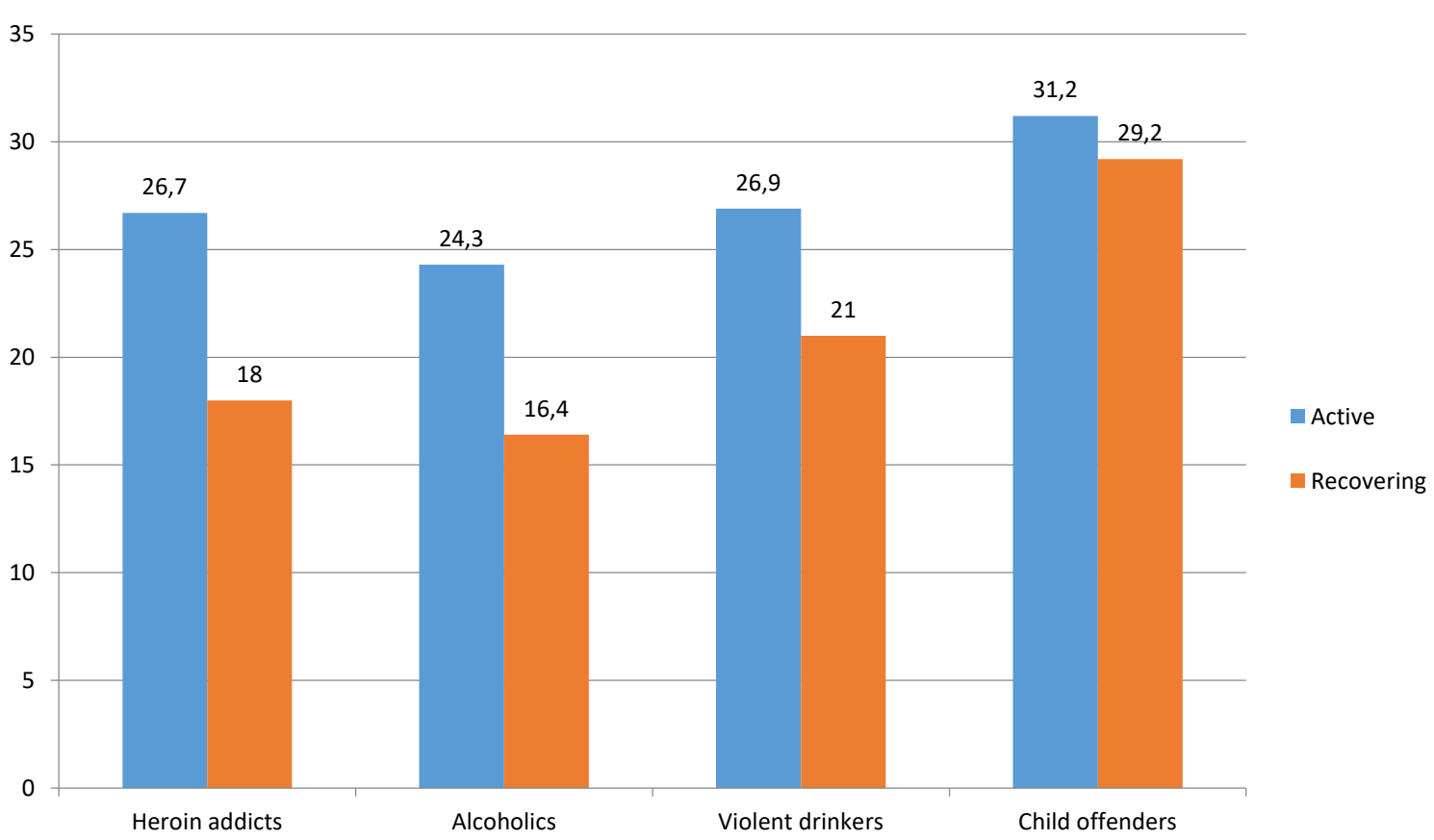
50% van de UK respondenten antwoordt “ja”

“Zou jij een voormalig heroïne of crackgebruiker aanwerven als die geschikt is voor een vacante job?”

66% van de werkgevers antwoordt “neen”

“I support recovery, as long as it’s not in my back yard”

- Publieke percepties rond actief druggebruik en herstel (Philips & Shaw, 2013)
  - 4 populaties: rokers, personen met obesitas, actieve gebruikers en personen in herstel
  - Personen, die in de VS wonen, geloven niet in herstel
  - Druggebruik als een onuitwisbare vlek
- Maar wat met de (toekomstige) professionele actoren?
  - 303 studenten “criminal justice and allied health” Sheffield Hallam Univeristy
  - 4 populaties actief/in herstel
    - Heroïnegebruikers
    - Alcoholgebruikers
    - Alcoholgebruik met geweld
    - Seksueel delinquenten- minderjarigen

Grootste sociale afstand ten aanzien van seksueel delinquenten + minste geloof in verandering

Geloof in verandering is beperkt over de 4 groepen heen

“A society that discriminates, stigmatises and excludes, imposes negative consequences for sustaining the recovery process of her citizens”

Herstel als een c**o-productie = co-herstel**

Wat doe je hier nu mee?

Hoe kunnen we, als Therapeutische Gemeenschap en als samenleving, co-herstel faciliteren en ondersteunen?

Hulpverlening

Gemeenschapsacties die personen in herstel welkom en geaccepteerd laten voelen

Best & Laudet, 2010

- Unieke setting
- “Een veilige setting dat het herstelproces ondersteunt en waarin de persoon kan bouwen aan **persoonlijk herstel**” (Groshkova ea 2012)
- Ook inzetten op **sociaal herstelkapitaal** door bindingen met andere bewoners en hulpverleners = *bonding capital* (Best ea 2014)

- Quid “outside world”? = de wereld na het TG-traject
  - Nood aan “bonding capital –bronnen binnen het directe/TG netwerk- en “bridging capital” – bronnen buiten het directe netwerk

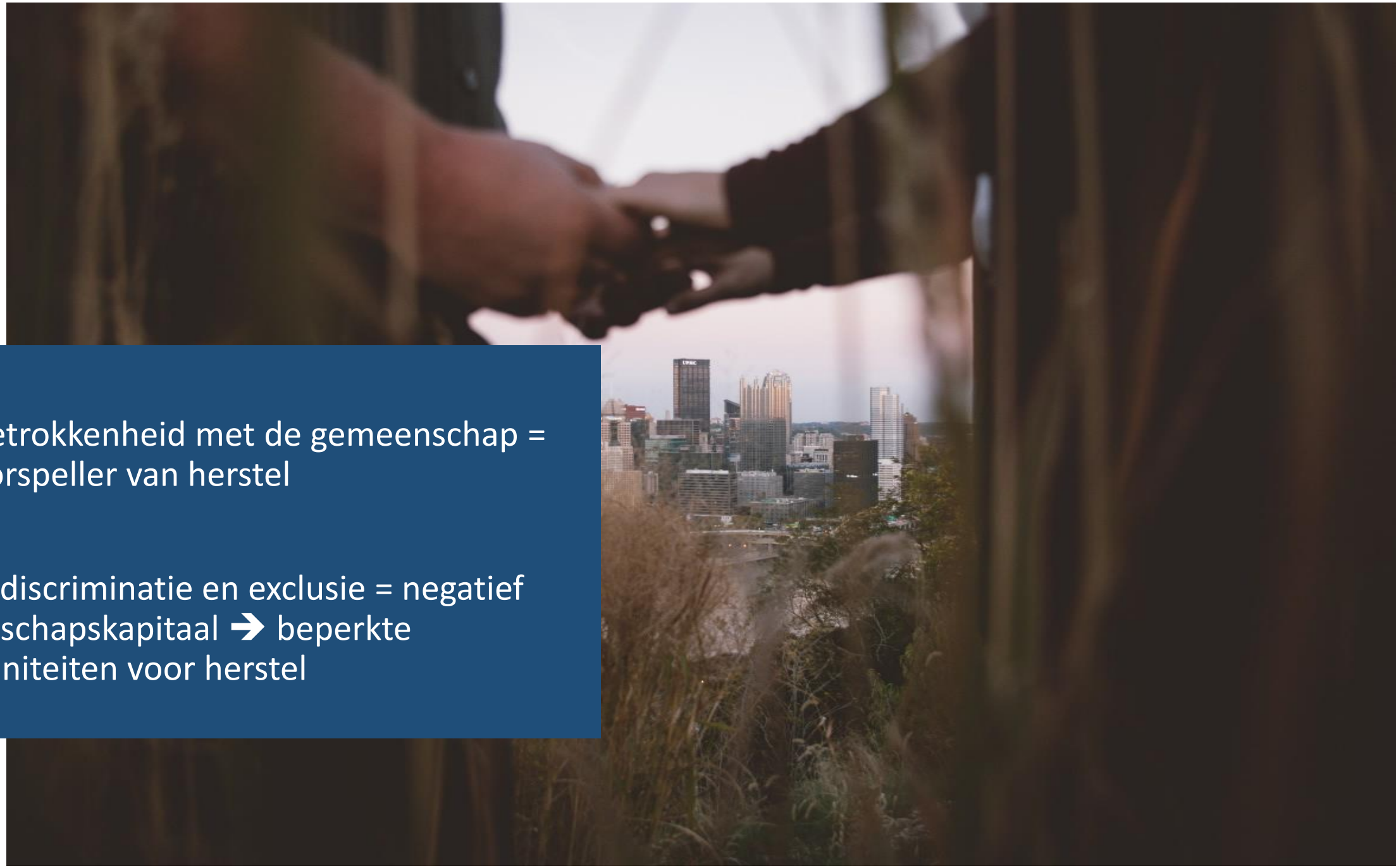
➔ assertieve interventie nodig tussen TG en gemeenschap

- Een TC zonder muren <-> “house on the hill”
  - *Community connectors*, gebaseerd op het ABCD-model van Kretzmann & McKnight (1993) = bridging capital
  - Creatie van een gemeenschapshub in de TG (bewoners*, familie, community connnectors, personeel en alumni als *recovery champions*)
  - Identificeren van skills en sterktes die beantwoorden aan de noden van de gemeenschap, *the helper principle*

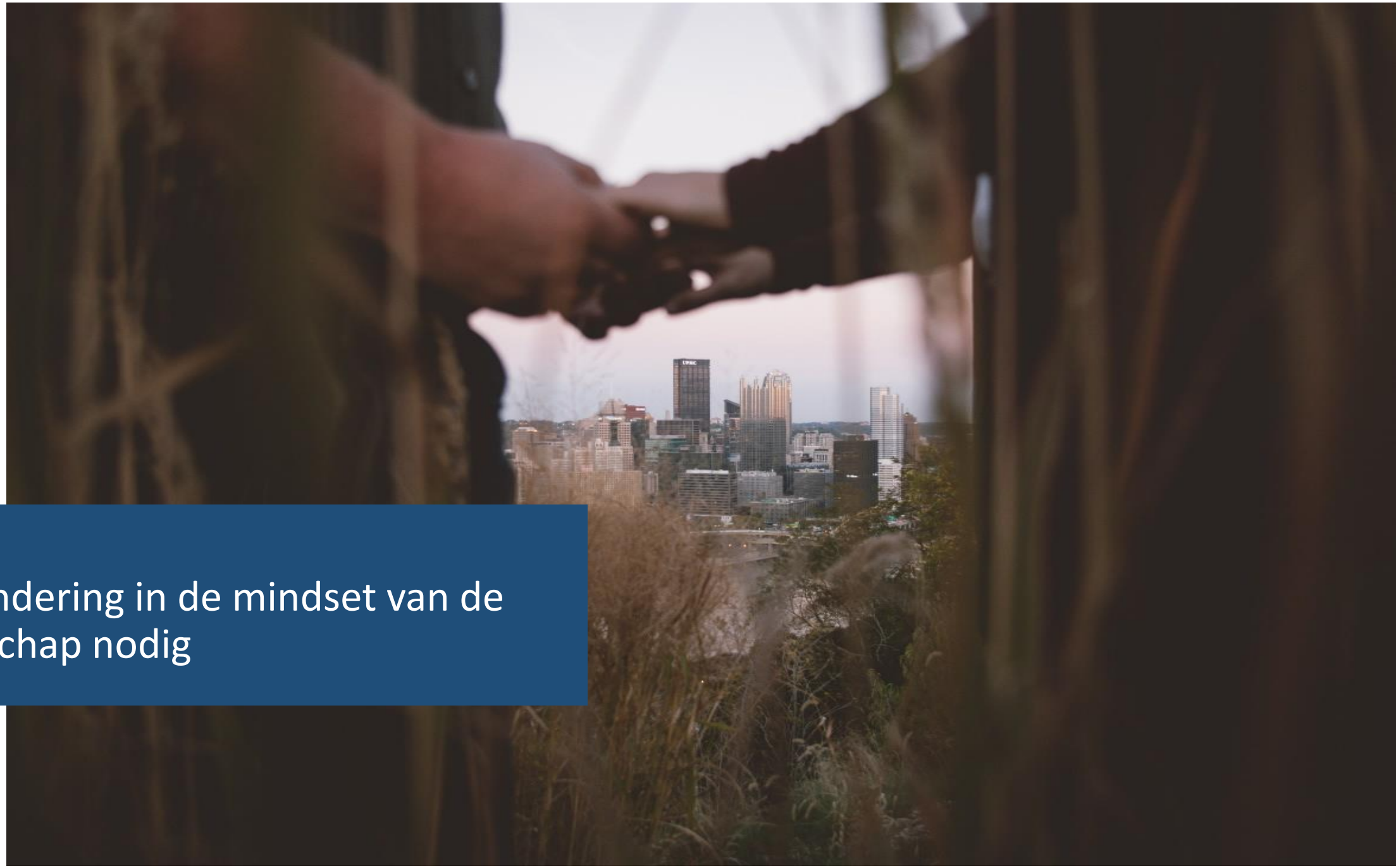
= TG als actief lid binnen de gemeenschap

= ondersteunen herstelkapitaal bewoners

Actieve betrokkenheid met de gemeenschap = sterke voorspeller van herstel

- Stigma, discriminatie en exclusie = negatief gemeenschapskapitaal ➔ beperkte opportuniteiten voor herstel

Een verandering in de mindset van de gemeenschap nodig

Inclusieve steden (Best & Colman, 2018)

- Centraal idee: niemand moet het herstelpad alleen bewandelen (e.g. co-herstel)
- Promoten participatie, inclusie, burgerschap voor alle burgers
- Herstel zichtbaar maken, herstel **vieren** en een veilige omgeving creëren
  - Stigma en discriminatie gebaseerd op gebrek aan kennis en ervaring. Gebrek aan persoonlijke ervaringen

Verschillende stakeholders die samenwerken

- Stadsbestuur
- Werkgeversorganisaties
- Hulpverleners = TG als partner
- Familie en vrienden
- Burgers
- Personen in herstel

Theoretische componenten van de inclusieve stad (cfr. CHIME en ROSC)	Voorbeelden van operationele elementen
Connectie en sociale betrokkenheid	• Peer support en betrokkenheid • Community support en betrokkenheid • Relaties
Hoop in de toekomst	• Zichtbaarheid “recovery champions” • Vieren van succes
Promotie van een herstel-identiteit rond sociale inclusie en participatie	• Tegengaan stigmatiserende taal en labels • Samenwerken met huisvestingsorganisaties, werkgevers om exclusie tegen te gaan
Betekenis	• Toegang tot betekenisvolle jobs en huisvesting • Teruggeven aan de maatschappij
Empowerment en sterkte-gericht werken	• Focus op sterktes van de persoon in herstel, eerder dan op de risico’s

➔ Inclusieve stad: een initiatief dat de creatie van Recovery-Oriented Systems of Care op stadsniveau promoot

Best & Colman, 2018

Hoe bouw je inclusieve steden? Checklist

- Kleine of grote acties (afhankelijk van de beschikbare middelen)
- Belangrijkste stap: alles en iedereen samenbrengen & partnerschappen creëren

1. **Samenbrengen** actoren van diverse organisaties (huisvesting, werkgevers, hulpverlening) en personen in herstel i.e. “recovery champions” in jouw stad
   - Selecteer een groepsleider
   - Definieer oa concepten, KT en LT doelstellingen, visie, missie. Gebaseerd op de theoretische componenten ➔ Ontwikkel een “Inclusieve stad-strategie”

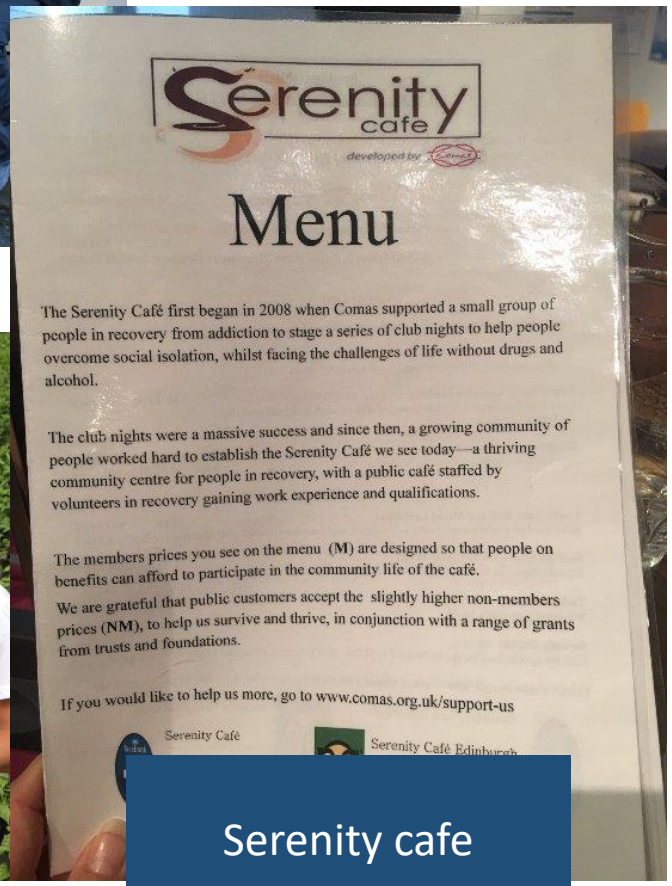
2. Een “**needs assessment**” gefocust op jouw stad
   - Een overzicht maken van de beschikbare praktijken voor personen in herstel binnen jouw stad
   - Identificeren van de lacunes
   - Identificeren van nieuwe praktijken, inclusief partners, middelen, doelgroep,…

3. **Implementatie** van praktijken

4. **Monitor**, evalueer en stuur bij!

Jobs, Friends & Houses

Serenity cafe

Radio Gaga

San Patrignano

Recovery bike ride

Laten we inclusieve steden bouwen!

Laten we ingrediënten en goede praktijken delen om herstel binnen en door de gemeenschap te promoten!

Charlotte Colman

Charlotte.colman@ugent.be

